

‘Zorginnovatie lukt uitstekend zonder Willie Wortel’

Sevagram maakt werk van vernieuwing

· Het zorglandschap in Nederland verandert voortdurend. Voor een
· zorgorganisatie is het belangrijk om de ontwikkelingen goed te blijven
· volgen en nieuwe producten en diensten te ontwikkelen die voldoen aan de
· behoeften van de cliënt en van de medewerker. Zorgorganisatie Sevagram
· heeft een duidelijke visie op innoveren. De organisatie kent zelfs een eigen
· Innovatieplatform, dat medewerkers ondersteunt bij het bedenken en
· ontwikkelen van nieuwe producten en diensten. Lector Zorgtechnologie
· Ramon Daniëls van Zuyd Hogeschool en programmamanager Innovatie
· Tim van de Geijn gaan vanuit hun betrokkenheid bij het Innovatieplatform
· in op de visie van Sevagram op innoveren. Een ding wordt al snel duidelijk:
· ‘Voor innovatie hebben we geen Willie Wortels in een laboratorium nodig,
· je moet het vooral samen doen.’

· Door PETER SWELSEN | Fotografie PAUL ROUS

In de afgelopen jaren heeft Sevagram ingezet op het breed wegzetten van innovatie in de organisatie. We noemen dat een integrale bedding. Sevagram heeft 23 locaties in Parkstad, Heuvelland en Maastricht en telt 2800 medewerkers. Tim van de Geijn is programmamanager Innovatie bij Sevagram en leidt het Innovatieplatform dat invulling geeft aan die inbedding. 'Het gaat bij innovatie om het voortdurend verbeteren van diensten, processen en producten. Altijd met als doel om liefdevolle, mensgerichte zorg te bieden. In de zorgsector kennen we grote uitdagingen, zoals personeelstekorten, een hoge gemiddelde zorgwaarde van cliënten en verdergaande vergrijzing. Het Innovatieplatform speelt daar op in door een wendbare organisatie neer te zetten die flexibel en professioneel kan inspelen op toekomstige ontwikkelingen en behoeften.'

INNOVEREN KUN JE LEREN

Tim: 'Sevagram heeft de ambitie om tot toekomstbestendige, mensgerichte oplossingen voor de echte uitdagingen in de zorg te komen. Om dat mogelijk te maken is leren innoveren essentieel. Bovendien is het belangrijk dat je als organisatie een duidelijke visie hebt op innoveren en dat innovaties ook een duidelijke plek in je organisatie hebben. Het is dan ook zaak om iedereen binnen de organisatie bij innovatie te betrekken. Dat leidt tot betere ideeën en een betere aansluiting van producten en/of diensten op de wensen van cliënten en medewerkers én ook tot meer tevreden werknemers. Het mooie van de Sevagram-aanpak is dat teamleiders en medewerkers getraind worden om met een *open mind* naar nieuwe ontwikkelingen te kijken en meer kennis te krijgen van wat er allemaal mogelijk is. Innoveren kun je dus echt wel leren.'

INNOVEREN IS SAMENWERKEN

'Bij innovatie zijn samenwerking en een goed innovatieklimaat van belang', vertelt Ramon Daniëls, lector Zorgtechnologie bij Zuyd Hogeschool en lid van de Academische Werkplaats Ouderenzorg Zuid-Limburg. 'Innoveren in de zorg gaat niet zozeer over een Willie Wortel die alleen op een kamertje spectaculaire producten uitvindt. Het gaat in de eerste plaats over zowel producten, diensten als andere werkwijzen die voor de organisatie nieuw zijn. Ze mogen dan best ergens anders bedacht zijn. Daarbij komen innovaties bij Sevagram tot stand door interacties tussen onze mensen, door samen iets te proberen, daarvan te leren en al doende samen meerwaarde te creëren voor de cliënten en medewerkers. Niet alle nieuwe ideeën slagen, maar experimenteren en daarbij mogen falen - en ervan leren - hoort bij innoveren en nieuwe dingen ontwikkelen.'

'Ook samenwerken met anderen buiten de eigen organisatie is bij innoveren een must. Sevagram is daar op goede wijze mee bezig door samen te werken met kennisinstellingen, de Academische Werkplaats Ouderenzorg en het bedrijfsleven. We doen zelf onderzoek of samen met bijvoorbeeld de Universiteit Maastricht of Zuyd Hogeschool om te kijken wat de meerwaarde van een innovatie is en hoe bruikbaar deze in de praktijk is.'

TELEREVALIDATIE, EXOSKELETEN EN INNOVATIEBORDEN

Voorbeelden van recente innovaties bij Sevagram zijn telerevalidatie, het innovatiebord en het gebruik van het exoskelet. Tim van de Geijn: 'Van oudsher is er bij Sevagram bijvoorbeeld heel veel aandacht om ouderen in beweging te brengen. Daarvoor maakt Sevagram gebruik van verschillende nieuwe middelen, zoals de Tovertafel, Silverfit en de bedfiets. Deze innovaties nodigen mensen uit om te bewegen en zijn een aanvulling op het bestaande aanbod. Daarnaast kijkt

Sevagram ook naar complexe, toekomstbestendige innovaties zoals telerevalidatie, waarbij de behandelaar en de cliënt samen een online interventie kunnen inzetten als onderdeel van het revalidatieproces.' Met innoveren wordt niet alleen gekeken naar de cliënt maar ook naar de medewerker. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat onze medewerkers hun werk op een goede, veilige manier kunnen blijven uitvoeren? Een voorbeeld is het exoskelet dat zorginstelling Sevagram samen test met Zuyderland en Zuyd Hogeschool. Het gaat om een nieuw hulpmiddel dat het werk voor medewerkers in de zorg wat moet verlichten: een extern skelet. 'Je trekt het frame over of onder je werkkleding aan', vertelt Ramon Daniëls. 'Het brengt krachten die normaal op de rug terecht komen via de borst naar de benen. Bij persoonlijke verzorging van cliënten is vaak sprake van voorovergebogen houdingen en tilbewegingen. In het onderzoek testen we of het exoskelet lage rugklachten vermindert.'

Sevagram implementeert op alle locaties zogenaamde innovatieborden. Hierbij staan het dagelijks meten, analyseren en oplossen van knelpunten op de werkvloer centraal. Medewerkers noteren als ze naar huis gaan op het innovatiebord hoe tevreden ze waren over de dag op thema's die het zorgteam zelf belangrijk vindt. Dagelijks wordt er een kwartier op de teamscores gereflecteerd en nemen de leidinggevenden teamleden mee om knelpunten in te brengen en samen tot oplossingen voor betere en efficiëntere zorg te komen. Onderzoek liet zien dat het innovatiebord grote potentie heeft om teamleden samen tot innoveren aan te zetten.

INNOVATIE GAAT ALTIJD OVER MENSEN

Stuk voor stuk voorbeelden van projecten die zorgvuldig en stap voor stap in de organisatie worden ingebed. Het zomaar starten van allerlei projecten werkt volgens lector Daniëls namelijk absoluut niet. 'Zonder gedegen innovatiebeleid en onderzoek is innoveren kansloos. Een gestructureerde aanpak zoals bij Sevagram is nodig omdat je anders al snel een wildgroei krijgt van projecten. Het grote risico van innoveren is dat je heel veel leuke projecten doet, maar dat er uiteindelijk in de praktijk niks verandert. Onderzoek toont aan dat te veel innovatieve projecten uiteindelijk niet de juiste resultaten opleveren. Onderzoek kost weliswaar tijd, maar zorgt er wel voor dat je op een gedegen wijze kunt innoveren. In gevallen dat innovatie niet werkt, moet je snel durven stoppen en dat druist soms tegen de menselijke natuur in. We gebruiken bij onze innovatieaanpak daarom doelbewust de methodiek *design thinking*. Deze methode geeft ons handvatten om reguliere en complexe vraagstukken op te lossen en inzichtelijk te maken vanuit een mensgerichte benadering.'

Innovatie gaat bij Sevagram altijd en expliciet over mensen. Tim van de Geijn: 'Sevagram werkt vanuit de Planetree-visie die stelt dat mensen in kwetsbare situaties recht hebben op veiligheid, vakmanschap, volle aandacht en autonomie. Je ziet dat hier terug in het personeelsbeleid, waar de mens ook centraal staat. Vanuit die visie geven we de bezieling van medewerkers ruim baan: doen waar je goed in bent en daarin blijven groeien. Als persoon kunnen zij het verschil maken in het leven van een bewoner of revalidant. We nemen cliënten en professionals dan ook te allen tijde mee in het innovatieproces. Wanneer het niet als prettig wordt ervaren, gaan we terug naar de tekentafel of zoeken we naar een andere oplossing.'

Meer informatie op WWW.SEVAGRAM.NL